

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 20 maj 1938 kl. 11 f. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion angående skattefrihet för alla slags stipendier och utbildningsunderstöd.

(2:a avd.)

I en inom första kammaren av herr *Myrdal* väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 28, har hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla om förslag till sådan ändring av skatteförfattningarna eller eljest sådan åtgärd, att full klarhet skapas om skattefrihet för alla slags stipendier och utbildningsunderstöd».

Beträffande motiveringen för detta förslag, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, får utskottet hänvisa till motionen.

Jämlikt 19 § kommunalskattelagen skall till skattepliktig inkomst enligt nämnda lag icke räknas bland annat stipendier till studerande vid undervisningsanstalt eller eljest avsedda för mottagarens utbildning. Jämlikt 2 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skall nämnda bestämmelse jämväl äga tillämpning vid den statliga taxeringen.

Till stöd för det i motionen framställda yrkandet har bland annat anförts, att det funnes en tydlig tendens hos skattemyndigheterna att beskatta stipendier. Tidigare hade docentstipendier icke beskattats, men sedan ett antal år räknades dessa till skattepliktig inkomst. Beträffande andra stipendier vore tendensen densamma som i fråga om docentstipendier. Man fäste sig sålunda vid, att den studerande för sitt stipendium vore skyldig att fullgöra viss arbetsprestation, och förbisåge, att den högre utbildningen regelbundet och nödvändigtvis bestode i deltagandet i pågående undersökningar av olika slag. Stundom tycktes man av den amanuens- eller assistenttitel, som brukade åtfölja utbildningsstipendier knutna till viss institution, anse, att fråga vore om en tjänst. Ej sällan förekomme, att alldeles likartade fall finge en olika skatterättslig behandling. Ur allmän synpunkt vore denna skattefråga synnerligen obetydlig. Detta vore emellertid ej förhållandet för mottagaren av stipendiet. I samband med nu pågående skattereformer borde ifrågavarande spörsmål upptagas till behandling i syfte, att full klarhet skapades därom, att stipendium eller utbildningsunderstöd skulle vara skattefritt, även då utbildningen vore av högre vetenskaplig art och då stipendiet eller understödet vore förenat med amanuens- eller assistenttitel och tilläven tyrs givet under förutsättning av viss arbetsprestation inom ramen av en vetenskaplig undersökningsverksamhet, som påginge vid en institution. Skattefrihet borde enligt motionärens mening medgivas även för det fall, då vid stipendiet vore knutet villkor om viss undervisning, om nämligen undervisningsplikten även tjänade vederbörandes utbildning eller i varje fall om utbildningssynpunkten vore den viktigaste vid stipendiets utdelande.

Utskottet.

I den föreliggande motionen har framhållits, att praxis i fråga om beskattningen av stipendier och understöd, avsedda för mottagarens utbildning, icke är enhetlig. Denna bristande enhetlighet i praxis torde sammanhånga med, att de bidrag, varom nu är fråga, ofta äro av olika natur, samt att därför omständigheterna i varje särskilt fall måste bliva föremål för närmare övervägande. Vid bedömande av förevarande spörsmål torde bland annat följande synpunkter böra beaktas. Därest det huvudsakliga syftet med bidraget är, att detsamma skall utgöra understöd för mottagarens utbildning, synes bidraget, även om därmed skulle vara förbundet villkor om skyldighet att i mindre omfattning fullgöra visst arbete, böra vara undantaget från skatteplikt. Har bidraget däremot huvudsakligen karaktären av ersättning för fullgörande av visst uppdrag, vilket exempelvis får anses vara förhållandet med docentstipendier, torde, även om i dylikt fall icke kan helt bortses från utbildningssyftet, bidraget böra betraktas såsom skattepliktigt inkomst. Vid nu angivna förhållande och då det i skatteförfattningarna knappast torde vara möjligt att ange alla de olika slag av stipendier och understöd, som böra vara undantagna från skatteplikt, anser sig utskottet icke kunna förorda bifall till motionärens förslag om ändring i gällande författningsbestämmelser. I likhet med vad som nu gäller, anser utskottet, att frågan om skattskyldigheten för stipendier och understöd bör bedömas efter omständigheterna i varje särskilt fall. Det är givet, att det stundom kan vara svårt att avgöra, huruvida bidraget skall anses hänförligt till den ena eller andra av förenämnda kategorier. Utskottet finner det vara av vikt, att beskattningsmyndigheterna ägna frågan närmare uppmärksamhet samt därvid söka åstadkomma större enhetlighet i tillämpningen av gällande bestämmelser än som för närvarande synes vara fallet. Enär här endast är fråga om ett ringa antal skattskyldiga och dessa i allmänhet torde vara bosatta inom ett fåtal län, böra svårigheterna att på detta område åvägabringa en mera enhetlig tillämpning av bestämmelserna vara överkomliga. Skulle emellertid detta icke visa sig möjligt, torde det kunna förutsättas, att kommunalskatteberedningen, innan densamma avslutar sitt arbete med reformeringen av kommunalbeskattningen, upptager till prövning frågan om ändring av skatteförfattningarna i den del, varom nu är fråga.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att motionen I: 28 av herr Myrdal, angående skattefrihet för alla slags stipendier och utbildningsunderstöd, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 20 maj 1938.

På bevillningsutskottets vägnar:

IVAR ANDERSON.

Närvarande: Se under betänkandet nr 27.